

**PLAN WSPOMAGANIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ SOWA W
W OBSZARZE: KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH**

Czas realizacji	wrzesień 2019 – czerwiec 2020
Diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia kompetencji kluczowej uczniów	<p>Diagnoza wstępna i pogłębiona przeprowadzona z całą radą pedagogiczną 7 października 2019 r. Szkoła rozpoczęła swoją działalność w roku szkolnym 2016/2017. Jest szkołą dla dzieci z Autyzmem, w tym Zespołem Aspergera z normą intelektualną. Aktualnie 26 uczniów pracuje w 8 oddziałach maksymalnie czteroosobowych. W Szkole zatrudnionych jest 17 nauczycieli, z czego w pełnym wymiarze godzin 8. Od stycznia 2020 r. Szkoła zajmuje nowy budynek. Wcześniej, ze względu na słabą sytuację lokalową uczniowie przebywali w trzech różnych placówkach należących do Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Autyzmem w Gorzowie Wlkp. Szkoła dysponuje dobrą bazą dydaktyczną, która jest wzbogacana i unowocześniana. Nauczyciele opracowują Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne na podstawie wskazówek zawartych w Orzeczeniach, diagnozy i obserwacji każdego ucznia. Dwa razy do roku, a w razie konieczności lub potrzeby częściej dokonuje się Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia. Ze względu na rodzaj zaburzenia szczególną pracę wykonuje się w zakresie funkcjonowania społecznego, radzenia sobie w różnych sytuacjach i relacjach interpersonalnych oraz współpracy.</p> <p>Wszyscy nauczyciele obejmują pomocą psychologiczno-pedagogiczną wszystkie dzieci zgodnie z procedurą ustaloną w szkole. Pomoc dzieciom jest udzielana w ramach zajęć kształtujących kompetencje społeczno-emocjonalne, zajęć kształtujących koordynację ruchową, zajęć kształtujących kompetencje językowe, zajęć kształtujących kompetencje manualne, terapii polisensorycznej, logopedii, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Nauczyciele, specjaliści podejmują współpracę z poradnią, psychologiem, psychiatrą dzieci i młodzieży oraz rodzicami.</p> <p>Ze względu na rodzaj zaburzenia rozwojowego uczniów szkoły nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, rodzice starają się w swojej codziennej pracy stwarzać uczniom warunki do zaspakajania naturalnej aktywności, ciekawości, rozwoju zainteresowań. Tworzą sytuacje sprzyjające nabywaniu nawyków i zachowań prowadzących</p>

do dbania o zdrowie, sprawność ruchową, nawiązywaniu relacji interpersonalnych. W szkole podejmuje się działania służące wychowaniu do wartości i kształtowanie postaw patriotycznych uczniów. Corocznie organizuje się uroczystości związane ze świętami narodowymi, świętami bożonarodzeniowymi, wielkanocnymi itp. Uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczą w wielu akcjach charytatywnych. W większości przedsięwzięciach nauczycieli wspierają rodzice, którzy widzą konieczność i potrzebę ujednolicenia oddziaływań wychowawczych.

Kluczowym zadaniem naszej szkoły jest jak najlepsze przygotowanie uczniów do funkcjonowania w społeczeństwie z uwzględnieniem ich ograniczeń.

Podczas rady pedagogicznej przeprowadzonej 7 października 2019 r., nauczyciele po analizie kompetencji kluczowych podjęli decyzję o wyborze do wspomagania kompetencji społecznych.

W wyniku przeprowadzonej w szkole diagnozy potrzeb rozwojowych stwierdzona została potrzeba doskonalenia w zakresie efektywniejszego wykorzystania działań edukacyjnych, wychowawczych sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu oczekiwanych postaw społecznych uczniów poprzez wdrażanie treści nauczania na zajęciach edukacyjnych.

Zwrócono także uwagę na problem adaptacji uczniów, którzy zostali włączeni w edukację naszej szkoły po doświadczeniach w szkołach masowych.

Nauczyciele podczas diagnozowania jednogłośnie wskazali na konieczność nabywania przez uczniów pozytywnych zachowań, pokazywania im wzorców zachowań, kształtowanie umiejętności współpracy uczniów z zachowaniem prawidłowych relacji oraz próby wyeliminowania niepożądanych zachowań (konflikty, agresja, seksualność).

Oczekiwania nauczycieli w zakresie wspomagania:

- doskonalenie działań wychowawczych,
- wiedza i umiejętności na temat metod i narzędzi stosowanych w kształtowaniu postaw prospołecznych u dzieci ze spektrum autyzmu,
- dzielenie się doświadczeniami (dobre praktyki),
- trening umiejętności społecznych – czym jest, na czym polega, jak stosować w codziennej pracy z dzieckiem ze spektrum autyzmu,
- bariery w kształtowaniu kompetencji społecznych i obywatelskich u dzieci ze spektrum autyzmu,
- metody rozpoznawania potrzeb i możliwości dzieci ze spektrum autyzmu,
- współpraca z nauczycielami,
- wiedza na temat problematyki związanej z rozwojem społeczno-moralnym i emocjonalnym dziecka ze

	<p>spektrum autyzmu w wieku szkolnym.</p> <p><u>Do zespołu ds. wspomagania zgłosili się następujący nauczyciele:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • <p><u>Metody wykorzystane do przeprowadzenia diagnozy:</u></p> <p>- Metaplan – metoda ta pozwala na zbadanie omawianego zagadnienia i wspólne szukanie najlepszego rozwiązania; skłania do krytycznej analizy faktów, formułowania sądów i opinii.</p> <p>- Grupa nominowana – metoda pozwala zdiagnozować wyzwania, szanse i problemy szkoły/placówki, wyzwala kreatywne myślenie i dużą aktywność każdego uczestnika spotkania.</p> <p>- „Słoneczko” – technika, za pomocą której można diagnozować aktualny stan, definiować pojęcia tworząc różne skojarzenia, twórczo rozwiązywać problemy.</p>
<p>Cele ogólny:</p>	<p>Podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie wypracowania narzędzi służących kształtowaniu postaw prospołecznych uczniów, sprzyjających rozwojowi umiejętności współpracy z uwzględnieniem możliwości uczniów wynikających z ich zaburzenia.</p>
<p>Cele szczegółowe:</p>	<p>Nauczyciel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada wiedzę na temat problematyki dotyczącej rozwoju społeczno-moralnego i emocjonalnego dziecka ze spektrum autyzmu, - posiada wiedzę i umiejętności na temat metod i narzędzi do kształtowania u dziecka ze spektrum autyzmu kompetencji społecznych, - potrafi nawiązać współpracę z innymi nauczycielami i rodzicami w zakresie działań w kierunku wspierania rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu, - korzysta z pomocy specjalistów, współpracuje z instytucjami zajmującymi się działaniami na rzecz rozwijania kompetencji społecznych dzieci,

	<ul style="list-style-type: none"> - posiada gotowość do pracy zespołowej zarówno z uczniami, jak i dorosłymi, - poszukuje informacji dotyczących rozwiązywania problemów rozwojowych dziecka, projektuje zindywidualizowane działania na jego rzecz, - dzieli się doświadczeniem z innymi nauczycielami. 	
Zakładane wskaźniki PW:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co najmniej 8 nauczycieli przygotowało i przeprowadziło obserwację koleżeńską w zakresie stosowania narzędzi i metod sprzyjających rozwojowi umiejętności współpracy uczniów. 2. Przynajmniej 90% nauczycieli uczestniczyło w radach szkoleniowych dotyczących kompetencji społecznych u dzieci ze spektrum autyzmu. 3. Przynajmniej 60% rodziców korzystało z pedagogizacji w zakresie rozwoju społeczno-moralnego dzieci ze spektrum autyzmu. 4. Odbyło się przynajmniej 10 obserwacji zajęć wynikających z pełnionego nadzoru ukierunkowanych na kształtowanie kompetencji społecznych u uczniów. 	
Harmonogram realizacji PW	Działania/zadania	Termin realizacji
	1. Rada Pedagogiczna – przeprowadzenie diagnozy, wybór obszaru wspomaganie, utworzenie zespołu zadaniowego, przeprowadzenie pogłębionej diagnozy z wybranego obszaru.	7 października 2019 r.
	2. Spotkanie dyrektora z zespołem – wypracowanie rocznego planu wspomaganie Szkoły	5 listopada 2019 r.
	3. Spotkanie zespołu zadaniowego – przygotowanie scenariusza zebrania rady pedagogicznej na temat wybranego obszaru wspomaganie.	7 listopada 2019 r.
	4. Rada Pedagogiczna – przygotowanie członków rady pedagogicznej do rozpoczęcia działań w zakresie rozwoju kompetencji społeczno-obywatelskich.	25 listopada 2019 r.
	5. Udział nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> • w spotkaniach samokształceniowych - Bezpieczne korzystanie z Internetu – czego unikać - Bezpieczne ferie – propozycje form spędzania czasu wolnego - Zagrożenie incydentami o charakterze terrorystycznym – zasady postępowania - Przeciwdziałanie uzależnieniom (fonoholizm, substancje 	Październik; marzec Luty 2020 Listopad 2019 r. Październik - kwiecień

	<p>psychoaktywne, gry komputerowe – jak rozmawiać z uczniem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Higiena osobista – jak kształtować nawyki - Kultywowanie tradycji i zwyczajów oraz zachowań patriotycznych jako element budzenia tożsamości obywatelskiej i społecznej u dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera - Jestem zły – sposoby radzenia sobie z emocjami i agresją - Sposoby motywowania uczniów do właściwych zachowań interpersonalnych - Reagowanie nauczycieli na trudne zachowania uczniów - Zdrowe odżywianie – propozycje praktycznych zajęć dla uczniów - Sposoby zachowania się uczniów w sytuacjach niebezpiecznych (spotkanie z nieznanym, agresja fizyczna i słowna) <ul style="list-style-type: none"> • w kursach, warsztatach w ramach WDN: <ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność, innowacyjność. - Fonoholizm wśród dzieci i młodzieży - Przeciwdziałanie mowie nienawiści – propozycje lekcji wychowawczych - Kształtowanie i rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich w szkole - Jak rozpoznawać i zaspakajać potrzeby psychofizyczne uczniów wpływające na jakość ich zdrowia psychicznego? 	<p>Październik 2019 r. Grudzień 2019 r.</p> <p>Styczeń 2020 r. Listopad 2019 r.</p> <p>Grudzień 2019 r. Marzec 2020 r. Styczeń 2020 r.</p> <p>Październik – marzec (dokładne terminy ustala WOM)</p>
	<p>6. Bank materiałów do wykorzystania w kształceniu postaw społecznych i obywatelskich uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zebranie adresów internetowych, spisu literatury, prezentacji multimedialnych przydatnych w realizacji planu 	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>7. Rady szkoleniowe na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie postaw społecznych i nawiązywanie relacji u dzieci i młodzieży z autyzmem i Zespołem Aspergera - Autyzm relacyjnie – praktyczne wskazówki oraz sprawdzone rozwiązania w pracy z uczniem z autyzmem 	<p>Grudzień 2019 r.</p> <p>Luty 2020 r.</p>

	- Praca edukacyjno-terapeutyczna w ujęciu relacyjnym	
	8. Konsultacje z dyrektorem i zespołem ds. wspomaganie indywidualne i zespołowe dla nauczycieli – przełożenie nowych umiejętności nauczycieli na praktykę szkolną, wymiana doświadczeń, współdziałanie.	Cały rok szkolny
	9. Podjęcie współpracy z instytucjami - Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Herberta - Biblioteka Pedagogiczna - Muzeum Lubuskie im. J. Dekerta - Wojewódzki Ośrodek Metodyczny - Spichlerz	Cały rok szkolny
	10. Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć otwartych (obserwacje koleżeńskie) z zakresu: - kształtowanie umiejętności społecznych uczniów: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie, nauce i w sytuacjach zadaniowych z uwzględnieniem zaburzeń ze spektrum autyzmu - nabywanie i rozwijanie umiejętności społecznych uczniów – zajęcia kształtujące umiejętność współpracy, pobudzanie do podejmowania aktywności społecznej	Luty - marzec
	11. Analiza i ewaluacja procedur dotyczących sytuacji trudnych.	Kwiecień 2020 r.
	12. Cykl zajęć dla uczniów w ramach Treningu Umiejętności Społecznych: • Podstawowe umiejętności prospołeczne: <i>Kontrola mimiki, tonu głosu, postawy ciała. Adekwatny kontakt wzrokowy. Wybór tematów oraz wspólnych aktywności. Praca nad „pierwszym wrażeniem”.</i>	Styczeń – marzec 2020 r.

- Wspólna zabawa

Wybór aktywności. Wspólna zabawa zabawkami, zmiana zabawy, kończenie zabawy. Zapraszanie/dołączanie do zabawy. Kompromis. Nauka przegrywania.

- Emocje i strategie radzenia sobie z emocjami.

W jaki sposób odczuwam i wyrażam daną emocję? Jak reagować na emocje innych osób? Jak zareagować, gdy moje zachowanie negatywnie wpłynęło na drugą osobę? Strategie rozładowywania napięcia i radzenia sobie ze złością (elementy treningu zastępowania złości).

- Komunikacja werbalna i niewerbalna

Jak rozpocząć/podtrzymać/zakończyć rozmowę? Jaki jest właściwy czas na rozmowę? Jakie pytania można zadać? Mowa ciała w rozmowie – po czym poznać komunikaty nadawane przez inne osoby? Jakie komunikaty najczęściej nadaje? Ćwiczenie dialogu, pytań zwrotnych, komunikatu „ja”.

- Trudne sytuacje w szkole i poza nią

Reagowanie na zaczepki, podpuszczanie. Reagowanie w sytuacji trudnej poza domem. Konflikty – jak je rozpoznać i rozwiązać. Strategie wygaszania

	<i>konfliktów.</i>	
	<p>13. Pedagogizacja rodziców:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca szkoły i domu rodzinnego uczniów w zakresie działań związanych z funkcjonowaniem i aktywnością codzienną ucznia • Wspieranie rozwoju seksualnego uczniów z ASD – prawidłowości rozwoju, profilaktyka i korekta zachowań problemowych • Konsultacje indywidualne na temat funkcjonowania społecznego uczniów 	<p>Grudzień 2019 r.</p> <p>Luty 2020 r.</p> <p>Cały rok szkolny</p>
	14. Obserwacje zajęć wynikające z pełnionego nadzoru ukierunkowane na kształtowanie kompetencji społecznych uczniów.	Październik - kwiecień
	15. Podsumowanie i ewaluacja działań; wnioski i rekomendacje na kolejną perspektywę wspomagania.	Czerwiec 2020 r.
Podpis Uczestnika	Magdalena Chmiel	